

LYSKAMM EN ALETSCHHORN

TWEE VIERDUIZENDERS OM VAN TE DROMEN

Af en toe vind ik het echt de moeite om over een beklimming te schrijven, meestal omdat ik vind dat ze meer bekendheid verdienen. Lyskamm had ik al eens overschreden in 1994, een zeer aan te raden beklimming. Vroeger stond deze berg als "Menschenfresser" te boek, maar tegenwoordig zijn de "Wächten" (sneeuwlufels) niet meer zo groot en is het gevaar grotendeels geweken. Deze keer kon ik eindelijk de Lyskamm Noordwand van mijn lijstje schrappen. We volgden de Welzenbachroute, een variante naast de originele lijn van Klucker, die over een rotsrib loopt.

Het begint voor mij allemaal na een nachtshiftje werken. En hoewel het al 15 augustus is, zijn de condities voor de Lyskamm erg goed. Dit is niet evident, maar er is recent nogal wat sneeuw gevallen. Op gipfelbuch.ch kon ik vanuit België goed volgen wat 'in' lag. Na het nachtwerk ga ik 's morgens nog even mijn toekomstige 'Tschüss' gaan kussen, en vertrek dan in mijn dieselke naar Randa, nabij Zermatt, waar mijn aloude klimvriend en humorvolle drinkebroer Guido reeds ter plaatse is. We bespreken nog even onze aanpak. Guido vraagt zich ook af of ik niet beter even zou acclimatiseren? Ik zeg hem dat ik in België op een 8-tal meter boven zeeniveau woon, en dit waarschijnlijk wel voldoende zal zijn. De lezer wil ik toch even op het hart drukken dat het in feite toch gezonder is wél te acclimatiseren.

De volgende dag is een dag van inpakken. In Zermatt nemen we de Gornergratbahn (treintje) tot Rotenboden. We passeren de mooie Riffelhorn, en even later dalen we langs een lange schuin aflopende weg af tot aan de Gornergletsjer. Vervolgens steken we de gletsjer over, en langs de middenmorenekam, steken we ook de Grenzgletsjer over. De te volgen weg is met stokken en tekens goed aangeduid. Daarna volgt een paadje met laddertjes tot men de restanten van de oude Monte Rosahut (Bétempshütte) passeert. Intussen staat er hogerop een nieuwe hut. Een prachtig staaltje techniek en architectuur van de ETH Zürich (Technische Hogeschool). Of ze werkelijk past in deze bergwereld is een andere zaak.

We rusten even aan de hut, drinken iets, en gaan daarna verder naar de 'Untere Plattje', wat een ideale bivakplaats blijkt te zijn. Aangezien het buitengewoon goed weer is slapen we zonder tent, in onze slaapzak. Vanop de bivakplaats zien we een duidelijk spoor over het midden van de gletsjer lopen, dus we gaan er van uit dat de inklim peanuts zal zijn. De zon gaat in alle mogelijke kleuren onder: avondrood is meestal een goed teken.

De volgende dag, 17 augustus ontwaken we even voor vier. Een snel ontbijt, wat drinken, onze slaaprommel bijeenpakken en verstoppen. Het is half vijf als we eindelijk vertrekken. We binden de stijgijsers aan en ingebonden in het touw zoeken we in het duister het spoor. Zonder problemen vinden we het juiste traject en volgen dit tot in een labyrint van diepe kloven. Het spoor stopt abrupt aan een afgrond. Diepe gletsjerkloven versperren onze doorgang. In het schemer van onze koplampjes gaan we een stuk terug en vinden uiteindelijk toch een doorgang. Twee uur na vertrek, half zeven intussen, bereiken we de bergschrund. Twee touwgroepen zijn de schrund al over. De schrund zelf is in feite de meest technische pas van de beklimming, want de voorgaande groep heeft redelijk veel bruikbare sneeuw weggestampt. Eens over de schrund gaat het touw af en verdwijnt het in de rugzak. Een tijdje later passeren we eerst een touwgroep van drie Italianen, en weer tien minuten later de touwgroep van twee norse Fransen, die geen zin hebben in een gesprek.

De wand is 700m klimmen, en begint op een hoogte van 3800m! Als de condities het toelaten, zijn deze snel te beklimmen. De sneeuw is de eerste helft van opperbeste kwaliteit. De wand zelf is nooit steiler dan 55°. Door het gebrek aan sneeuw is het in het bovenste deel van de wand omzichtiger klimmen. Hier moeten we goed cramponneren, bijltjes goed checken ... Het is constant afwegen of we al dan niet het touw zouden gebruiken. Na het uithakken van enkele treden kan ik even rusten. Ik voel dat ik 48uur geleden nog in België was! We bereiken vlot de graat, en om

half tien, na een kleine drie uur klimmen in de wand, staan we op de top. Op de top staat al wat volk, allemaal hebben ze de overschrijding volbracht, hetzij van west naar oost of andersom. Iedereen ziet er tevreden uit, en wij ook, want onze afdaalroute ziet er goed gespoord uit en dus makkelijk. We willen na een korte rust aan het topkruis zo snel mogelijk de Grenzgletsjer achter ons krijgen. We dalen vlot de Oostgraat af richting Lysjoch. Van daaruit heb je een groots uitzicht op een enorme vergletsjer-de coulisse van grotendeels makkelijke vierduizenders.

Zonder al te veel treuzelen buigen we af naar de Grenzgletsjer. Op eerdere beklimmingen had ik die als oneindig ervaren, en dat is hij nog steeds ... Ik geniet met volle teugen van het zicht op de reusachtige Lyskamm-wand die boven ons uittorent. Blij bereik ik de bivakplaats. We verzamelen onze spullen, en de rest van de dag plannen we "bier-drinken" op het terras van de Monte Rosa-hut.

We willen de volgende dag de Nordend-westwand beklimmen. We gaan slapen op Obere Plattje, een beetje hoger dus als gisteren ... de volgende ochtend ontbreekt ons echter de motivatie, en dalen terug af, de hut voorbij, (nog wat Belgen gezien op de weg naar de gletsjer), en stappen heel het stuk terug naar Rotenboden ... Het treintje brengt ons terug naar Zermatt. Daar zijn reeds enkele vrienden aangekomen. Lyskamm zit erop,

een fijne herinnering, mooie *scenery*. Nu kan ik me focussen op de Aletschhorn Südwestrippe, mijn hoofddoel voor die alpentrip.

INFO LYSKAMM

Noordwandroute: er zijn vele routes in de wand, maar de enige 2 die objectief veilig zijn: de Klucker en de Welzenbach. D of D+ / 700m / max 55°. Gewoon wachten op goede condities!

Overschrijding: AD- start uit de Margheritahut of Gnifetti. Ook de Mezzalama en de Q. Sella hut komen in aanmerking. Vooral scherpe sneeuwgraat, met 1000m lucht aan beide kanten.

EN DAN ... EINDELIJK DE ALETSCHHORN!

Drie dagen later zijn we voldoende opgeladen om daluitwaarts te rijden. We rijden Visp en Brig voorbij, omhoog richting Blatten. Daar is een grote

Na een pauze aan de hut gaan we verder, en 60m verder zien we eindelijk ons doel liggen: de Aletschhorn, de tweede hoogste berg van Berner Oberland. Nergens anders in deze regio is men zo ver van de beschaving verwijderd. Via laddertjes dalen we af tot we de gletsjer bereiken. Hier stappen we eigenlijk slechts 10 meter op ijs, want al de rest bestaat uit het volgen van de morenenkam. Na bijna een uur komen we aan de voet van de SW-Rippe. We verlaten de gletsjer en kruipen, langs wilde gletsjerbeekjes en steile flanken, naar boven. Langs op elkaar gestapelde reuzenblokken perfecte graniet winnen we aan hoogte.

Dan wordt de rib minder steil. We bereiken onze bivakplaats. Dit stuk vanaf de hut wordt meestal 's nachts gedaan, en geloof me, overdag is dit veel aangenamer. We eten, drinken, grappen en grollen wat en proberen te slapen. We liggen op ongeveer 3100m. De volgende dag nog slechts 1100m stijgen ...

De volgende ochtend, maandag 22 augustus, vertrekken we om vijf uur.

parkeerplaats en stappen in de kabelbaan naar Belalp. Van daaruit gaat men in 15 minuten vlak wandelen tot aan het idyllisch gelegen Hotel Belalp. Daar heeft men (*nomen est omen*) een beestig uitzicht op Aletschgletsjer, Goms en Simplonregio, Fletschhorn en Mischabelgruppe. Hier vinden ook vele trouwplechtigheden plaats ...

Van daaruit gaat het redelijk steil naar beneden, hoogtemeters die men nadien weer helemaal terug naar boven moet. Het paadje voert langs een grasflank, door een *schlucht*, waar een hangbrug je verwelkomt. De massieve rotswand aan de overkant bevat een kunstmatig uitgehakt pad dat je steil en veilig naar de overkant van de *schlucht* brengt. Daar staan horden schapen ons op te wachten om het zweet van onze bovenmenselijk gespierde kuiten te likken. Het gaat steeds omhoog, steil en meestal in zigzag ... tot een hoogte van 2600m. Vanaf hier blijft men min of meer op gelijke hoogte. Nu ja ... Het is nog een heel eind, en tot mijn grote ergernis is door de aanhoudende hitte de sneeuw, die we vorige week hadden op Lyskamm, al helemaal weg: geen beekjes dus om te drinken onderweg. Ondanks mijn dorst probeer ik alsnog van het mooie uitzicht op de Nesthorn te genieten. Na enig afzien omwille van dorst (ik waan me ondertussen in een woestijn) ... eindelijk de Oberaletschhut (2640m). We laven onze dorst.

Vanaf het bivak gaan we de rotsrib verder omhoog, tot deze even onderduikt onder de gletsjer. Daar moeten we even de gletsjer op om bij de 'obere rippe' te komen. De sneeuw op de gletsjer ligt net redelijk goed begaanbaar. Die gaan we in een ruime bocht omhoog, tot we de bovenste rib bereiken, die al snel in een sneeuwgraatje overgaat en daarna een rampe, die men bij één van de vele zekeringsstangen verlaat in de rotsen. De rots is makkelijk tweedegraads-klimmen, en overal voorzien van stangen om te zekereren. Wij gebruiken ze niet. De enige plek waar we touw nodig hebben is op het verbindingsgletsjertje. De rest is eigenlijk een opeenvolging van sneeuw en rotsen. De condities zijn zeer goed. Het is stressloos klimmen, omringd door prachtige bergen, maar het wordt pas helemaal compleet als we om acht uur op de top aankomen ... waar het uitzicht helemaal de max is! Dichtbij ziet men Mittelaletsch en Konkordia-platz, verder alle grote bergen van Berner Oberland, nog verder de Urner Alpen, met oa de Galenstock. De Walliser Alpen hadden we al enige tijd kunnen zien; met meest prominent de Weisshorn. De hoogste van Berner Oberland is de Finsteraarhorn.

We nemen wat foto's, lezen de gedenkplaten ter ere van omgekomen klimmers, checken de bliksemschade op het aluminium topkruis, en dalen dan probleemloos af. De 'Sicherungsstangen' maken het oriënteren

makkelijk. Net voor we de verbindingsgletsjer bereiken, komen we een trage touwgroep tegen. Aan hun tempo schat ik dat ze zeker nog twee à drie uur nodig zullen hebben om de top te bereiken. Die gaan nog afzien denk ik bij mezelf. Niet lang erna bereiken we ons bivak, rusten even uit, pakken onze slaappullen inclusief teddybeer samen en dalen rustig af naar de Oberaletschgletsjer. Aan de hut aangekomen rusten we bij een fris drankje wat uit.

De terugtocht naar Belalp, droogt ons weer compleet uit. Net voorbij het Hotel Belalp koop ik aan een kiosk enige drankjes, die weliswaar een klein fortuin kosten, maar 't kan me even niet schelen. Het doet me denken aan: 'a horse, my kingdom for a horse!'

Nog even met het kabelliftje verder afdalen, de auto in en weg. ▲

Tekst Filip Werniers, Foto's Guido Riemenschneider

INFO ALETSCHHORN

Verscheidene routes waarvan SW rippe en Haslerrippe zeker de mooiste zijn.

Vertrekpunten: Mittelaletschbivak, Hollandiahut, Konkordiahut, Oberaletschhut.

- Normaalroute: Mittelaletsch-Aletschjoch-oostgraat; PD 4,5u van het bivak
- SW rippe: route beschreven in artikel, AD-, 7-8u van de hut. (kan ook sneller)
- Haslerrippe: veilige route in de N Wand. AD, 7-8u van Hollandia of Konkordia.
- Graatoverschijding Sattelhorn-Klein Aletschhorn-Aletschhorn AD 8u vanaf Hollandia, er kan ook over Dreieckhorn verdergegaan worden, afdalen tot Konkordia. (11-15u, D)

Aanbevolen lectuur voor recente routebeschrijving:

Westalpen Hochtouren van Rother Selection (ISBN 978-3-7633-3028-7).